

Livets signaturer.

I denna installation har Kåre Holgerson sammanställt bilder om sin mor, Karin (Linnea) 1923-2009, och hennes liv. Det har blivit en konstellation av målningar hon gjort i sin ungdom, redovisningar av textila materialprover, en växt från ett herbarium, ett knyppleriarbete och andra objekt. Dessa spår av ett liv kontrasteras med fotografier av hennes efterlämnade bostad, i ett stadium av nära totalt förfall.

Redan vid en första blick på dessa objekt och bilder, förstår man att de fungerar som en fråga, som berör det vi kallar identitet: är det möjligen så, att det som utgör den mest grundläggande kontinuiteten i våra liv, det som förblir detsamma i och genom alla de förändringar vi går igenom, handlar om mönster?

rörelser, former som upprepas, varieras, bryts upp, återskapar sig;
rörelseformer som skänker trygghet och stabilitet
men som just därför också lätt blir till inhägnader,
tvångsmässigt upprepade vanor som direkt motverkar
livets fortsatta rörelse mot något annat.

En del av de efterlämnade objekten inbjuder till tolkning, som Karins noggrant detaljerade studier av vackert broderade klänningar från 1950: ett slags feminitetens koreografiska mönster? Mot detta står fotografierna av Karins efterlämnade bostad, ett yttre/inre tillstånd som närmar sig full entropi*, men där kamerans blick tycks på jakt efter resterna av mönster som fortfarande *insisterar*: Bildar inte samlingen av tomma kartonger invid sängen ett litet hus? Ligger inte den tomma plastflaskan i den utdragna kökslådan i ett slags vila . . . ?

Inför min egen blick får ett objekt en särskilt tyngd, det nav som alla övriga kretsar kring: Det vita knyppleriets ofullbordade, tvådimensionella avbildning av en ram eller inhägnad, som knypplerskan inte hunnit att fullborda (inte förmått sig att stänga?), men istället lämnat öppen. Hon har därmed sytt in flyktlinjer, både i den tvådimensionella bilden (som om något, som en gång funnits inom ramen, redan försvunnit ut genom öppningen) och genom den härva av trådar som faller ut ut bilden, och öppnar den mot någon helt annan dimension.

Det ligger kanske nära till hands att närma sig denna säregna installation som ett slags dubbelbiografi: om de mönster som präglat en kvinnas liv, och de frågor om mönster som ställs av hennes son. Men i sista hand blir "mönster" en fråga som vi tvingas ställa om vårt eget liv: är det också mönster av detta slag, mönster som föregår alla symboliska betydelser, som utgör kärnan av det jag kallar min karaktär, min personlighet, mitt "jag"? Är det mönster av detta slag som utgör livets egna, mest autentiska signaturer?

Lars Nylander

Lars Nylander, f. 1952. Mellan 1962 och 73 bosatt i Kalmar. Numera verksam som professor i litteraturvetenskap vid NTNU, Trondheim. Senaste publikation: *Litteraturen, könet och konsten att begära i antiken* (Tapir, 2011).

* Begreppet entropi kan illustreras med ett stökigt rum: I ett fullständigt städat/ordnat rum kan varje sak bara finnas på en plats, det vill säga det finns bara ett sätt att ställa alla saker i rummet så att det har egenskapen att vara fullständigt städat. I ett stökigt rum spelar det ingen roll om en viss bok står till höger eller vänster i bokhyllan; rummet är i alla fall lika stökigt. Rummets entropi är antalet sätt man kan ställa saker för att uppnå en viss stökighetsnivå. Ju stökigare rummet är, desto fler ställen kan de ligga på och desto högre entropi får rummet. Det finns emellertid ingen helt allmängiltig vardagsspråksdefinition på entropi, mycket beroende på oklarheter angående begreppet "ordning"; i vissa speciella fall innebär ökad entropi att ordning och komplexitet kan uppkomma ur oordning.

Källa: Wikipedia